

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาอาชีพ โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยาและหาแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาอาชีพให้ตอบสนองถึงความต้องการของท้องถิ่น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของประชากรไว้คือ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวข้องกับจัดการเรียนการสอนและ/หรือให้ความรู้ด้านวิชาอาชีพต่อชุมชน ซึ่งเรียกว่าผู้เชี่ยวชาญประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 3 โรงเรียน รวม 3 คน
2. ครูสอนวิชาอาชีพ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 3 โรงเรียน รวม 19 คน
3. เกษตรอำเภอ 1 คน
4. พัฒนาการอำเภอ 1 คน
5. จัดหางานจังหวัด 1 คน
6. องค์การบริหารส่วนตำบล จาก 3 หมู่บ้าน รวม 3 คน

ในการวิจัยครั้งนี้ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง จะทำการศึกษาประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ซึ่งได้พัฒนาตามลำดับขั้นดังนี้

1. แบบสอบถามตามกระบวนการของ เคลฟาย เทคนิค
 - 1.1 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญเขียนแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วิจารณ์อย่างกว้างขวางในทุกประเด็น

1.2 แบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนได้จากประมวลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ตอบคำถามปลายเปิดมาสร้างเป็นคำถามปลายปิดแบบประมาณค่า 5 ระดับ

1.3 ใช้แบบสอบถามฉบับใหม่ที่ได้จากการรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ตอบคำถามปลายเปิดในครั้งที่ 1 จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ตอบแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนการสอนมาสร้างเป็นคำถามปลายปิด แบบประเมินค่า 5 ระดับ

1.4 คำตอบครั้งที่ 2 มาวิเคราะห์หาคำมัธยฐาน และพิสัยควอไทล์ ของข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วใช้ข้อคำถามเดิมนั้นสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับใหม่ โดยเพิ่มคำมัธยฐานกับพิสัยควอไทล์ไว้ พร้อมกับบอกให้ผู้เชี่ยวชาญทราบว่าผลการตอบครั้งที่ 2 นั้น อยู่ในตำแหน่งใด และให้ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้น ทบทวนคำถามและตอบกลับอีกครั้ง ซึ่งในการตอบครั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะทราบว่าตนมีความคิดเห็นแตกต่างหรือไม่ แตกต่างกันไปจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเพียงไร และจะได้พิจารณาว่าเห็นด้วยกับความสอดคล้องในความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนอื่น ๆ หรือไม่ หากไม่เห็นด้วยก็ให้แสดงเหตุผลประกอบการยืนยันคำตอบเดิมนั้น

1.5 นำคำตอบครั้งที่ 3 มาวิเคราะห์หาคำมัธยฐานและพิสัยควอไทล์ใหม่ ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์แคบแสดงว่าคำตอบที่วิเคราะห์ได้มีความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันก็อาจสรุปการวิจัยได้เลย ถ้าค่าพิสัยยังมากอยู่ก็จะต้องขยายมัธยฐานและพิสัยควอไทล์แล้วส่งแบบสอบถามไปอีกครั้งหนึ่ง

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำไปส่งให้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามสถานศึกษา หน่วยงานต่าง ๆ ด้วยตนเองหลังจากตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

โดยแบ่งเป็น 3 รอบดังนี้

แบบสอบถามรอบที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด ถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ โรงเรียนกรมสามัญศึกษา อำเภอคอกก่าใต้ จังหวัดพะเยา 4 ด้านด้วยกันได้แก่ การจัดการเรียนการสอนที่สนองต่ออาชีพชุมชนท้องถิ่น นักเรียนที่เรียนวิชาอาชีพสามารถนำความรู้ไปประกอบการเรียนการสอน นักเรียนที่เรียนวิชาอาชีพสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ ชุมชนท้องถิ่นให้ความร่วมมือกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ

แบบสอบถามรอบที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียน การสอนวิชาชีพ โรงเรียนสามัญศึกษาอำเภอคอกคำใต้ จังหวัดพะเยา จำนวน 27 ข้อ

แบบสอบถามรอบที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ สร้างจาก การประมวลประเด็นต่างๆ จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการถามรอบที่ 1

แบบสอบถามรอบที่ 4 มีลักษณะเหมือนกันกับรอบที่ 3 แต่มีการเพิ่มค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) และกำหนดคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 3 ของ แต่ละข้อความลงไป เพื่อให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญใช้ประกอบในการพิจารณาตัดสินใจอีกครั้ง (ดังภาค ผผนวก ค)

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1

วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบสอบถามศึกษาสภาพการจัดการเรียน การสอน

ตอนที่ 2

การวิเคราะห์ข้อมูลตามกระบวนการเทคนิคเดลฟาย ซึ่งดำเนินการดังนี้

รอบที่ 1 นำความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมาประมวลเพื่อสร้างประเด็นคำถามจำนวน 40 ข้อความ

รอบที่ 2 และ 3 นำคำตอบที่ได้มาคำนวณหาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ สรุปผล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ผลการวิเคราะห์ในรอบที่ 3 ซึ่งเป็นรอบสุดท้าย โดยใช้เกณฑ์ค่ามัธยฐานของ ข้อความนั้น ๆ ที่มีค่าตั้งแต่ 4.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของข้อความนั้น ๆ ที่มีค่าน้อยกว่า 1.50 ลงมา

เกณฑ์แปลผล

เกณฑ์ในการแปลผลใช้เกณฑ์ดังที่ สมพร ใหม่แก้ว (2537, หน้า 59) เสนอไว้ดังนี้

1. ค่ามัธยฐาน (Median)

ค่ามัธยฐานต่ำกว่า 1.50 หมายถึง ข้อความนั้นเป็นไปได้น้อยที่สุด หรือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด

ค่ามัธยฐานระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง ข้อความนั้นเป็นไปได้น้อย หรือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด

ค่ามัธยฐานระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นเป็นไปได้ หรือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจในข้อความนั้น

ค่ามัธยฐานระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง ข้อความนั้นเป็นไปได้มาก หรือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความนั้น

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.50 ขึ้นไป หมายถึง ข้อความนั้นเป็นไปได้มากที่สุด หรือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด

2. ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range)

ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์มีค่าต่ำกว่า 1.50 แสดงว่า ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นสอดคล้องกัน แต่ถ้ามีค่ามากกว่า 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญนั้นไม่สอดคล้องกัน

ข้อความใดที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นในรอบที่ 3 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์น้อยกว่า 1.50 ข้อความนั้นถือเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาชีพโรงเรียนกรมสามัญศึกษา อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา